

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 12.04.2022

Sayı: 748

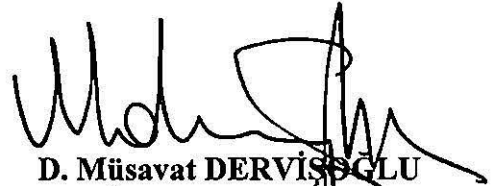
Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 12/04/2022 11:52
Sayı: E-120.10-0999194

D. Müsavat Dervişoğlu
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım ürünlerinin üretilmesinde kullanılan girdilerin fiyatları son dönemde büyük oranda artış göstermiştir. Bu durum çiftçinin üretim gücünü olumsuz yönde etkilemiş ve gelecek dönem için endişelerin çoğalmasına sebep olmuştur. Girdi fiyatlarındaki artış aynı zamanda nihai tüketicinin yüksek gıda enflasyonu ile karşılaşmasına ve gıda güvencesi tehdidinin oluşmasına neden olmuştur. Toplumun büyük bölümü temel gıda maddelerine erişimde sorun yaşamaya başlamıştır. Bu sebeple sorunun çözüme kavuşması için ivedilikle harekete geçilmesi gerekmektedir. Tarım sektöründe girdi olarak kullanılan ürünlerin fiyatlarındaki artışın sebebinin tespit edilmesi ve bu artışa engel olacak önlemlerin belirlenmesi, temel gıda maddelerinin toplumun tüm kesimleri tarafından ulaşılabilir olmasını sağlayacak politikaların tespit edilmesi amacı ile Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

D. Müsavat Dervişoğlu
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan son verilere göre (Şubat 2022) tarım ürünlerindeki üretici fiyat endeksi (Tarım- ÜFE) aylık %13,74; bir yıl öncenin aynı ayına oranla ise %68,49 artmıştır. Bu endekste 2021 yılı Aralık ayına göre ise %30,61 oranında artış gerçekleştiği görülmüştür. Tarımsal üretimde kullanılan girdilerin fiyatlarında son iki ayda yaşanan bu artış, beraberinde ciddi bir gıda enflasyonunu getirmiştir.

Döviz kurundaki artışın da etkisiyle tarımsal üretimin en önemli girdilerinden olan gübre fiyatları son bir yılda yaklaşık %200 oranında artmıştır. Bu durum çiftçileri daha az gübreye ihtiyacı olan ürünleri üretmeye yöneltmiş ve buğday gibi stratejik önemi olan birçok üründen uzaklaşmasına sebep olmuştur. Toplumumuzun tüketim alışkanlıkları dikkate alındığında buğday üretimindeki muhtemel azalışın, önümüzdeki dönemde un fiyatlarıyla birlikte ekmek fiyatlarının da yukarı yönlü hareket etmesine neden olması beklenmektedir. Sadece buğday üretiminde kullanılan girdi fiyatları son üç ayda %45,72 oranında artmıştır.

Gübre fiyatlarıyla birlikte tarımsal üretimin diğer önemli girdilerinin fiyatları da son bir yılda yüksek oranda artmıştır. Mazot fiyatı son bir yıl içerisinde %105, elektrik fiyatı ise %107 oranında zamlanmıştır. Böylece neredeyse tüm tarımsal ürünlerin maliyeti yükseltmiştir. Son üç aylık üretici fiyat endeksi (ÜFE) mısır üretimi için %41,04, bezelye üretimi için %169,26, domates üretimi için %111,09, salatalık (hıyar) üretimi için %167,33, patlıcan üretimi için %250,81, patates üretimi için %82,14 olarak gerçekleşmiştir.

Artan girdi fiyatlarına rağmen tarımsal destekler son yıllarda düşük oranda artırılmış ve faiz hariç 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesindeki payı da gittikçe azalmıştır. 2017'de Merkezi Yönetim Bütçesi içinde faiz harcamaları hariç tarımsal desteklerin payı %2,08 iken 2021'de bu oran %1,55'e düşmüştür. Pandemi ile birlikte tüm dünyada tarımın önemi yeniden hatırlanmış ve desteklemeler artmışken AK Parti iktidarı yaklaşan tehlikeyi görememiş ve merkezi yönetim bütçesindeki tarımsal desteklerin payını azaltmıştır. Sonuçta kaçınılmaz olarak tarımsal üretim sekteye uğramış ve bugün yaşadığımız gıda enflasyonu meydana gelmiştir. Artan girdi fiyatlarına karşılık olarak destek miktarları da arttırılmalı ve üreticinin sorunları azaltılmalıdır.

Yaşadığımız yüksek gıda enflasyonu sebebiyle vatandaşlarımızın büyük bölümü; sağlıklı bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli olan besin ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla yeterli, sağlıklı, güvenilir ve besleyici gıdaya fiziksel ve ekonomik bakımdan sürekli olarak erişebilmeleri durumunu ifade eden gıda güvencesinden yoksun hale gelmiştir. Bu durum özellikle bebek ve çocukların fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir.

Geçmiş dönemlerde; bazı ürünler için yaşanan arz noksanlığı sorununa karşı kullanılan ithalat yöntemi, sorunu yalnızca geçici olarak ortadan kaldırmıştır. İthalat yerine üretimi kalıcı ve sürekli hale getirecek çözümlerin hayata geçirilmesi gerekmektedir. Tarım milli bir meseledir ve iktidar mevcut sorunlara önlem alacak politikaları ivedi olarak tüm boyutlarıyla tespit etmelidir.